

Tropical[®]
terrarium

PL

VADEMECUM
TERRARYSTY

Firma Tropical od ponad 40 lat obecna jest na rynku zoologicznym w Polsce i w ponad 80 krajach na całym świecie. Nasze długoletnie doświadczenie w komponowaniu składów karm i ich produkcji wykorzystaliśmy przy tworzeniu szerokiej oferty pokarmów dla gadów. Obejmuje ona nie tylko pokarmy gotowe w postaci ekstrudowanego granulatu, ale również interesującą linię pokarmów naturalnych – suszonych i liofilizowanych. Jej dopełnieniem są produkty pielęgnacyjne dla gadów oraz podłoża terrarystyczne.

Aby wprowadzić w świat terrarystyki i ułatwić korzystanie z naszej oferty, przygotowaliśmy niniejsze Vademecum Terrarysty. Pragniemy jednak podkreślić, że broszura ta nie została pomyślana jako podręcznik. Jej lektura nie odpowie na wszystkie pytania osób, które chcą rozpocząć przygodę z terrarystyką. Na łamach Vademecum Terrarysty jedynie zasygnalizujemy wybrane zagadnienia, które początkujący terrarysta musi następnie zgłębić samodzielnie, zapoznając się z fachową literaturą i tematycznymi stronami internetowymi. Szczególną uwagę należy zwrócić na obowiązujące przepisy prawne.

Tropical radzi

Wiele gatunków gadów dostępnych dla hobbystów zostało objętych ochroną prawną ze względu na zagrożenie wyginięciem w środowisku naturalnym. Osobniki, które trafiają do handlu, nie mogą być sprzedawane bez odpowiednich dokumentów poświadczających ich legalne pochodzenie. Jeżeli masz zamiar kupić taki gatunek gada, sprawdź, jakie warunki musisz spełnić, aby stać się jego posiadaczem.

Szczegółowe informacje znajdziesz na stronach: www.gov.pl/web/srodowisko, www.cites.org, www.iucn.org.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Przygotowanie terrarium	6
2.1. Terrarium pustynne	7
2.2. Terrarium tropikalne	7
2.3. Akwaterrarium	11
3. Podstawy właściwej pielęgnacji gadów	12
4. Żywienie gadów	13
4.1. Żółwie lądowe	13
4.2. Żółwie wodne i wodno-lądowe	14
4.3. Aksomotl meksykański	16
4.4. Przekopnice	17
4.5. Linia Soft – pokarmy miękkie dla gadów	18
4.5.1. Reptiles Carnivore	20
4.5.2. Reptiles Herbivore	21
4.5.3. Biorept Supreme Young	24
4.5.4. Biorept Supreme Adult	24
4.6. Pokarmy naturalne dla gadów	26
5. Preparaty pielęgnacyjne dla gadów	30
5.1. Vigorept Mineral	32
5.2. Vigorept Multivit	32
5.3. Sanirept	34
5.4. Ophtalvit-A Chelonia	36

1. WSTĘP

Anolis zielony (*Anolis carolinensis*)
to jedna z mniejszych i łatwiejszych
w utrzymaniu jaszczurek

W terrariach możemy utrzymywać szeroki wachlarz gatunków z różnych grup: wszelkiego rodzaju bezkręgowce, płazy i gady, a nawet małe ssaki. Płazy to ogniwo łączące zwierzęcy świat wodny z lądowym, gdyż jako pierwsze kręgowce wyszły one na ląd. Gady to żywa pamiątka czasów, w których Ziemią władały dinozaury. Współcześnie żyjące ropuchy, żaby, salamandry, krokodyle, żółwie, jaszczurki i węże przyciągają swym niezwykłym wyglądem, atrakcyjnymi barwami oraz interesującym zachowaniem.

W świecie bezkręgowców nie brak bajecznie barwnych pajęczaków czy chrząszczy. Należy jednak pamiętać i być tego świadomym, że zwierzęta trzymane w terrariach nie spełniają wymogów, jakie większość osób stawia domowym pupilom. Mimo, że niektóre z nich się oswajają rozpoznając nas i kojarząc z pokarmem, nie można liczyć na powstanie silnej więzi pomiędzy zwierzęciem a opiekunem. Nie nauczymy ich sztuczek czy też reagowania na imię. Jeżeli przyszły opiekun żółwia, jaszczurki lub węża zdaje sobie z tego sprawę i nie będzie oczekiwał przywiązania ze strony podopiecznego, z pewnością uniknie rozczarowań, a terrarystyka wprowadzi go

w niezwykle interesujący świat zwierząt. Dla tych, którym sama obserwacja nie wystarczy na pewno znajdzie się gatunek, który można od czasu do czasu na chwilę wyciągnąć z terrarium, wziąć na ręce i pozwolić sobie na bliższą interakcję. Jednak w zdecydowanej większości są to zwierzęta, które nie przepadają za częstym wyciąganiem ich ze swoich kryjówek i legowisk.

Przed kupnem wymarzonego gatunku płaza czy też gada należy bezwzględnie poznać jego wymagania życiowe. Taka wiedza pozwoli w odpowiedni sposób przygotować konkretne akwatorium/terrarium i zaopatrzyć się w niezbędne akcesoria. Pierwsze doświadczenia najlepiej zdobywać w trakcie

hodowli gatunków znanych z odporności, dobrze zaadaptowanych do życia w terrarium, o niezbyt wygórowanych wymaganiach pokarmowych, takich jak np.: aksolotl meksykański (*Ambystoma mexicanum*), żaba szponiasta (*Xenopus laevis*), kumak daleko-wschodni (*Bombina orientalis*), ambystoma tygrysia (*Ambystoma tigrinum*), wąż zbożowy (*Pantherophis guttatus*), wąż mahoniowy (*Lamprophis fuliginosus*), gekon orzęsiony (*Correlophus ciliatus*), eublefar lamparci (*Eublepharis macularius*), agama brodata (*Pogona vitticeps*), agama błotna (*Physignathus cocincinus*), anolis zielony (*Anolis carolinensis*), żółwie wodno-lądowe (np. żółw chiński

(*Chinemys reevesii*)). Zakupu zwierząt najlepiej dokonać w specjalistycznym sklepie zoologicznym lub bezpośrednio u hodowcy polecanego przez innych hobbystów. Przyjęcie takiej strategii wyklucza obawę, że nowy podopieczny będzie w złej formie, a przysługę z terrarystyką rozpoczniemy od zmagania z jego chorobą. Dobrym pomysłem jest odwiedzenie lokalnych targów, giełd i wystaw terrarystycznych, gdzie zawsze można poznać hodowców, innych hobbystów i spytać ich o praktyczne aspekty chowu interesującej nas grupy zwierząt. Takie rozmowy to cenne źródło wiedzy.

Objawami złej kondycji lub choroby mogą być:

- wychudzenie
- otluszczenie
- obecność pasożytów (np. roztoczy)
- brak reakcji na otoczenie
- zabrudzone okolice kloaki
- stany zapalne skóry
- zapadnięte lub ropiejące oczy
- wysięk z nozdrzy
- deformacje

Agama błotna (*Physignathus cocincinus*) wymaga przestronnego, wilgotnego terrarium z częścią wodną

2. PRZYGOTOWANIE TERRARIUM

Młode legwany zielone (Iguana iguana) wyglądają przeuroczo, jednak przez kilka lat prawidłowego chowu wyrastają na silnego i nierzadko temperamentnego smoka. Wymagają ogromnych terrariów.

Jeśli już zdecydowałeś, jaki gatunek gada zamieszka z Tobą pod jednym dachem i zdobyłeś niezbędną wiedzę na jego temat, możesz przystąpić do urządzania odpowiedniego lokum. Przy wyborze terrarium zawsze powinno się brać pod uwagę wielkość i ruchliwość przyszłych mieszkańców, gdyż to determinuje jego wymiary. Dla zwierząt spędzających życie na drzewach należy wybrać terraria zorientowane pionowo, tak by można było umieścić w nich gałęzie, mniejsze konary drzew, itp. Dla zwierząt naziemnych, zamieszkujących otwarte przestrzenie, najważniejsza będzie odpowiednia powierzchnia dna, czyt. terrarium powinno być zorientowane poziomo. Wystrój terrarium powinien być przemyślany tak, by jego sprzątanie nie sprawiało trudności. Koniecznie trzeba zaplanować miejsca zaciszne,

w których zwierzę będzie mogło się schować. Należy jednak urządzić je w taki sposób, by mieć możliwość kontroli podopiecznego i szybkiej reakcji w razie wystąpienia niepokojących objawów. We wszystkich typach terrariów istnieje konieczność utworzenia stref o zróżnicowanej temperaturze, co umożliwia tym zmiennocieplnym zwierzętom regulację temperatury ciała. Niezbędne jest też w wielu przypadkach źródło promieniowania ultrafioletowego – UVA i UVB, gdzie to drugie odpowiada za syntezę witaminy D₃, czyli gospodarkę wapniową w organizmie oraz budowę kości i skorupy. Ważne by stosować produkty przeznaczone do terrarystyki. Ze źródeł cennego promieniowania UV możemy zrezygnować jedynie w hodowli węży i gatunków o wybitnie nocnym trybie życia.

2.1. TERRARIUM PUSTYNNE

Terraria pustynne, nazywane też suchymi lub stepowymi, są bardzo łatwe w obsłudze. Do ich aranżacji stosuje się piasek (często w połączeniu z gliną i włóknem kokosowym **Bioterra**), bardzo drobny żwirek, kamienie, fragmenty kory i korzenie. Trzeba zwrócić uwagę aby piasek i żwirek posiadały obły kształt ziarenek (dlatego najlepszym będzie materiał rzeczny pozyskany w legalny sposób), a kamienie i korzenie nie posiadały ostrych krawędzi. Urozmaicenie mogą stanowić rośliny gruboszowate (sukulenty), należy jednak unikać roślin z cierniami i kolcami, które mogą być niebezpieczne dla zwierząt. W tego typu terrariach niezwykle istotne jest utworzenie stref o zróżnicowanej temperaturze – gorącej i chłodniejszej. Tutaj też stosujemy najmocniejsze źródła promieniowania UV dostępne na rynku terrarystycznym. Pamiętaj jednak by zabezpieczyć źródła ciepła przed zwierzętami tak, by nie mogły ich dotknąć. Niezbędna jest też dobra wentylacja.

2.2. TERRARIUM TROPIKALNE

W wilgotnym terrarium można zaaranżować wycinek tropikalnej dżungli. Tutaj powinniśmy zainstalować źródła promieniowania UVB o mniejszej mocy, niż w terrariach pustynnych. Mały zbiorniczek wodny, wodosпад czy też automatyczne zraszanie to elementy niezbędnego wyposażenia tego typu terrarium. Jedynie w bardzo małych zbiornikach możemy poprzestać na ręcznym zraszaniu i umieszczonej wewnątrz miseczce z wodą. Niezastąpionym elementem wyposażenia są tu żywe rośliny. Należy sadzić tylko gatunki znane ze swojej nietoksyczności w razie spożycia ich przez zwierzęta. Wiele fachowych podręczników i portali internetowych podaje, które rośliny się nadają, a jakich należy unikać. Trzeba jednak wiedzieć, że utrzymanie ich w świetnej formie może być przy niektórych gatunkach gadów utrudnione. W terrarium wilgotnym jako ściółkę dla zwierząt i substrat dla roślin stosuje się najczęściej specjalne podłoża kokosowe – **Bioterra** lub **Cocochips**.

Waran kolczastoogonowy (Varanus acanthurus) to coraz bardziej popularny i nie trudny w chowie gatunek. Osiągając niewielkie rozmiary dlatego urządzenie dla niego pustynnego terrarium nie powinno być problemem

Powierzchnia stopy gekona toki (*Gekko gecko*) w powiększeniu

Czy wiesz, że

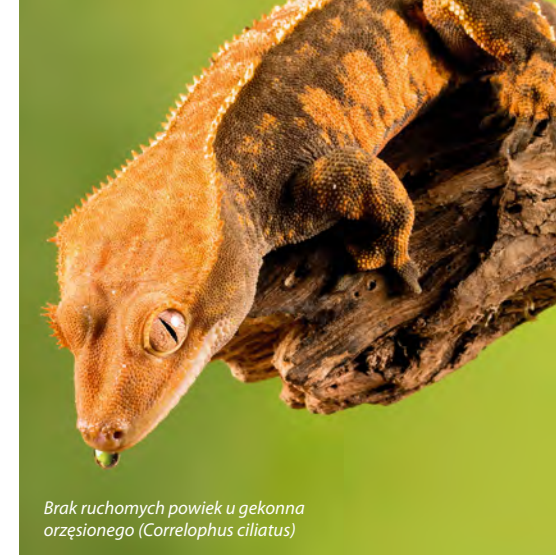
gekonosy posiadają na palcach „przyłgi” umożliwiające poruszanie się im po płaskich, gładkich, pionowych powierzchniach? Przyłgi te nazywa się lamellami. Zbudowane są z mikro struktur przypominających zachodzące na siebie płaskie listewki, zaopatrzone w setki tysięcy jeszcze mniejszych włosków z haczykami. Struktury te są tak małe, że z łatwością wyłapują i opierają się nawet o nierówności tafli szkła czy szyby. Najnowsze badania wykazały, że mechanizm ten odbywa się na poziomie molekularnym i zaangażowane w to zjawisko są siły Van der Waalsa. Dzięki temu gady te mogą się zwinnie poruszać po pionowych powierzchniach, nawet tak gładkich jak pędy bambusa, duże liście czy szyby terrarium. Jest to jedna z cech odróżniająca gekonosy od eublefarów. Eublefar lamparci, zwany również błędnie gekonem lamparcim, nie posiada lamelli na swoich palcach.

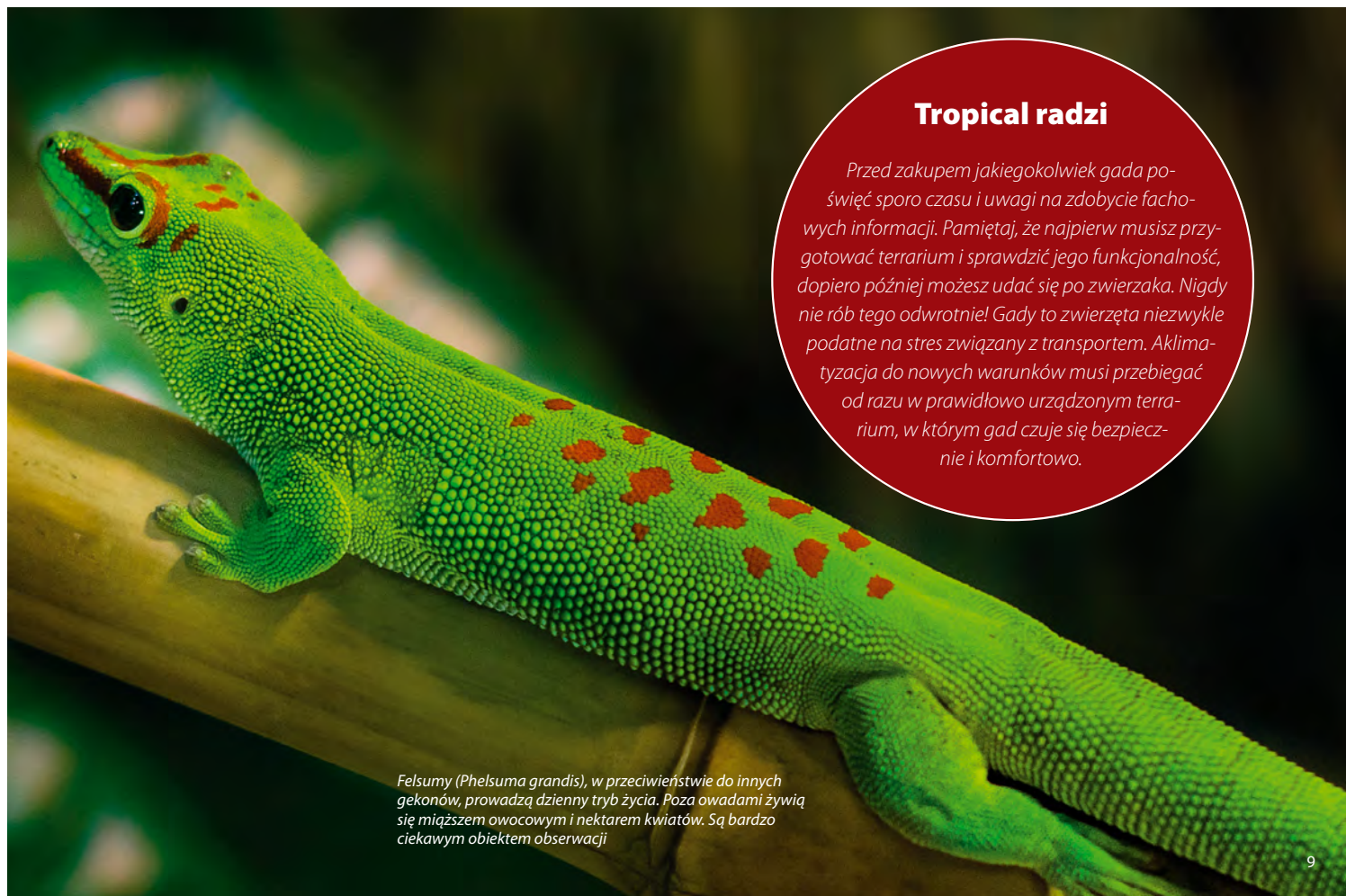
8 Wierzchnia strona stopy felsumy (*Phelsuma grandis*) w powiększeniu

Ruchome powieki i brak lamelli u eublefara lamparciego (*Eublepharis macularius*) odróżniają go od właściwych gekonosów

Brak ruchomych powiek u gekonna orzęsionego (*Correlophus ciliatus*)

Felsumy (*Phelsuma grandis*), w przeciwieństwie do innych gekonosów, prowadzą dzienny tryb życia. Poza owadami żywią się miękkim owocowym i nektarem kwiatów. Są bardzo ciekawym obiektem obserwacji

Tropical radzi

Przed zakupem jakiegokolwiek gada poświęć sporo czasu i uwagi na zdobycie fachowych informacji. Pamiętaj, że najpierw musisz przygotować terrarium i sprawdzić jego funkcjonalność, dopiero później możesz udać się po zwierzątko. Nigdy nie rób tego odwrotnie! Gady to zwierzęta niezwykle podatne na stres związany z transportem. Aklimatyzacja do nowych warunków musi przebiegać od razu w prawidłowo urządzonym terrarium, w którym gad czuje się bezpiecznie i komfortowo.

Bioterra to naturalne podłoże w postaci rozdrobnionego włókna kokosowego. Wolne od dodatków chemicznych, co gwarantuje bezpieczeństwo stosowania w terrariach z nawet najdelikatniejszymi zwierzętami. **Bioterra** ma postać brykietu, który powstał poprzez sprasowanie zmielonego włókna kokosowego. Przed użyciem należy go zalać ok. 3-4 litrami wody, co daje nam ok. 8 litrów gotowego substratu. Uzyskane w ten sposób delikatne, wilgotne podłoże stosuje się w terrariach z płazami i gadami lasów tropikalnych oraz w hodowli pajęczaków i w insektariach. Można je stosować samodzielnie lub jako dodatek do innych podłoży terrarystycznych. **Bioterra** to również doskonały, rozluźniający składnik mieszanych podłoży dla roślin.

Cocochips to naturalne podłoże w postaci małych kostek z łuski okalającej orzech kokosowy. Jest wolne od dodatków chemicznych, co gwarantuje bezpieczeństwo stosowania w terrariach z nawet najdelikatniejszymi zwierzętami. **Cocochips** ma postać brykietu, który powstaje poprzez sprasowanie fragmentów łuski kokosowej. Przed użyciem należy go zalać ok. 3-4 litrami wody. Uzyskane w ten sposób wilgotne podłoże (ok. 4 litrów) stosuje się w terrariach z płazami i gadami lasów tropikalnych oraz w hodowli bezkręgowców. Można je stosować samodzielnie lub jako dodatek do innych podłoży terrarystycznych. **Cocochips** to również doskonały, rozluźniający składnik podłoży dla roślin egzotycznych (zwłaszcza epifitów, jak np. storczyki).

Goniosoma namorzynowa (Gonyosoma oxycephalum)
to jeden z najpiękniejszych niejadowitych węży.
Wymaga wilgotnego terrarium zorientowanego
wertykalnie

2.3. AKWATERRARIUM

Rolę akwaterrarium najczęściej pełnią akwaria, w których wydziela się część lądową. Powierzchnia części lądowej zależy od wymagań gatunku. Podczas gdy jedne zwierzęta spędzają większość czasu w wodzie, inne między kąpielami lubią wygrzewać się na lądzie. Niezależnie jednak od preferencji osobnika należy umożliwić mu wygodne wyjście na ląd (miejsce takie nie może być ani zbyt strome, ani zbyt śliskie). Nad częścią lądową należy zainstalować źródła ciepła i UVB w postaci terrarystycznych żarówek i promienników. W akwaterrariach niezwykle ważne jest utrzymanie czystości wody – służą do tego wydajne filtry akwarystyczne. Niezbędne są także częste, okresowe podmiany wody, dlatego zwłaszcza przy dużych zbiornikach warto rozważyć wykonanie odpływów, które ułatwiają spuszczenie wody. Warto zastosować preparaty uzdatniające wodę wodociągową i preparaty z bakteriami takimi jak **Bacto-Activ**, które przyspieszają rozkład substancji organicznych i wspomagają filtrację biologiczną. W tego typu zbiornikach istotnym jest, aby woda nie była cieplejsza niż powietrze nad nią, gdyż w przeciwnym wypadku może dochodzić do przeziębień. Nie może też być zbyt zimna.

Czy wiesz, że

węże są głuche? Nie posiadają zewnętrznych otworów słuchowych ani uszu wewnętrznych, dlatego nie słyszą dźwięków. Informacje o zbliżającym się niebezpieczeństwie odbierają za pomocą całego ciała, wrażliwego na vibracje podłoża i powietrza, dlatego są w stanie wyczuć drgania wywołane przez dźwięki o niskich częstotliwościach (bas, dudnienie). Dzięki temu są w stanie odebrać informację o zbliżającym się zagrożeniu na tyle szybko, by uciec i bezpiecznie się schronić. Węże nie polują na ludzi i kłusują tylko w ostateczności, by się bronić przed napastnikiem! Proszę, nie zabijaj ich, a gdy spotkasz je na swojej drodze, zostaw w spokoju!

3. PODSTAWY WŁAŚCIWEJ PIELĘGNACJI GADÓW

Większość problemów zdrowotnych gadów wynika z niewłaściwej pielęgnacji, a przede wszystkim nieodpowiedniej diety i nieprawidłowych warunków utrzymania. Dlatego tak ważne jest zapoznanie się z wymaganiami podopiecznego – błędy w pielęgnacji mogą mieć bowiem groźne i nieodwracalne skutki. Oprócz niewłaściwej diety częstym przewinieniem opiekunów jest wypuszczanie zwierząt, by swobodnie poruszały się po mieszkaniu. Skutkami takiego postępowania są urazy mechaniczne, przeziębienia, deformacja kończyn (śliska podłoga), a nawet zatrucia. Zwierzęta trzymane w terrarium mogą natomiast ucierpieć, gdy ich opiekun nie zadba o właściwą dla danego gatunku temperaturę i wilgotność oraz nie będzie utrzymywał higieny w terrarium. W przypadku karmienia zwierząt świeżym pokarmem roślinnym lub owadami karmowymi niezbędna będzie odpowiednia suplementacja mineralno-witaminowa. Spełnienie podstawowych wymogów z zakresu pielęgnacji pozwala cieszyć się zdrowymi zwierzętami przez długie lata.

Żółw grecki (*Testudo hermanni*). Zdrowy żółw lądowy ma czyste, szeroko otwarte oczy i nozdrza wolne od wydzielin. Jest silny i potrafi podnieść swoje ciało na kończynach

4. ŻYWIENIE GADÓW

4.1. ŻÓŁWIE LĄDOWE

Do najczęściej spotykanych w terrariach żółwi lądowych należą: żółw grecki (*Testudo hermanni*), śródziemnomorski (*Testudo graeca*), obrzeżony (*Testudo marginata*) i stepowy (*Testudo horsfieldii*). W diecie wymienionych gatunków dominują składniki pochodzenia roślinnego – zwłaszcza **trawy, zioła i kwiaty. Owoce i warzywa** stanowią zdecydowanie mniejszą część diety i nie można jej wyłącznie na nich opierać. Specjalnie z myślą o tej grupie przygotowaliśmy **Biorept L** – wieloskładnikowy pokarm w formie ekstrudowanych pałeczek do codziennego podawania. Właściwa kompozycja wyselekcjonowanych surowców naturalnych pochodzenia roślinnego pokrywa zapotrzebowanie pokarmowe roślinożernych żółwi. Jego skład jest oparty na **trawach**, w tym m.in. na **tymotce łąkowej**, która sprawia, iż pokarm jest bardzo smakowity. Dodatek ziela **mniszka lekarskiego, babki lancetowatej i kwiatów nagietka** zapewnia cenne substancje odżywcze i atrakcyjny aromat. Znakomity smak pałeczek sprawia, że zwierzęta bardzo chętnie je zjadają. **Obniżony poziom biał-**

ka przy podwyższonym poziomie włókna pokarmowego gwarantuje zdrowy, zrównoważony wzrost tkanek miękkich w stosunku do kośćca żółwi i prawidłowe formowanie skorupy. Odpowiedni **stosunek wapnia do fosforu (2:1)**, zawartość witamin, mikro- i makroelementów zapobiega rozwojowi krzywicy.

Wypróbuj również **Reptiles Herbivore** – miękkie pokarm z dodatkiem ziół i kwiatów dla gadów roślinożernych i wszystkożernych.

Tymotka łąkowa (*Phleum pratense* L.)

Jej duża smakowitość i wysoka strawność powoduje, że mieszanki z jej udziałem są aromatyczne, odżywcze i są chętnie zjadane przez zwierzęta.

Mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*)

Ma działanie moczopędne, dzięki czemu wspomaga organizm żółwi w usuwaniu szkodliwych produktów przemiany materii. Ułatwia trawienie oraz wykazuje działanie przeciwzapalne.

Babka lancetowata (*Plantago lanceolata*)

Jest niezwykle pożądana w diecie żółwi lądowych dzięki wysokiej zawartości włókna pokarmowego, które warunkuje prawidłową dietę.

Kwiaty nagietka (*Calendula officinalis*)

Wykazują właściwości przeciwzapalne i przeciwbakteryjne. Zawierają związki triterpenowe, które pobudzają trawienie, a także olejki eteryczne, polisacharydy oraz flawonoidy, które uważane są za naturalne przeciwutleniacze.

4.2. ŻÓŁWIE WODNE I WODNO-LĄDOWE

Żółwie plamkogłowe (*Geoclemys hamiltonii*) to jedno z najładniejszych żółwi wodno-lądowych. Między innymi przez niekontrolowany i nielegalny handel gatunek ten jest zagrożony wyginięciem w naturze

Czy wiesz, że

drapieżne żółwie wodne zamiast zębów posiadają ostrą rogową listwę, która służy im do pochwycenia ofiary i odcinania kęsów pokarmu? Wyjątkiem jest prowadzący skryty tryb życia żółw Mata mata (*Chelus fimbriata*), który nie posiada ani zębów, ani ostrej rogowej listwy. Poluje on na ofiary z ukrycia, a gdy jakaś ryba znajdzie się w pobliżu jego pyska otwiera go i zasysa ogromne ilości wody wraz z ofiarą, dzięki wytworzonemu przez gwałtowne rozszerzenie jamy gębowej i szyi podciśnieniu.

Mata mata (*Chelus fimbriata*)

Żółw bokoszyjny z rodzaju *Emydura*

W akwariach najczęściej spotyka się żółwie ozdobne (od kilku lat w Polsce uznane za gatunek inwazyjny – więcej informacji przed wstępem), chińskie, żółto brzuche, czerwono brzuche, piżmowe, hełmogłowe, kasztanowate oraz żółwiaki. Żółwie związane ze środowiskiem wodnym to zwierzęta wszystkożerne i mięsożerne. Ich podstawowym pokarmem są wszelkiego rodzaju **mięczaki, skorupiaki, owady, ryby, płazy** i ich larwy oraz **glony i rośliny wodne**. Aby zaspokoić ich potrzeby, przygotowaliśmy **Biorept W** – wieloskładnikowy pokarm w formie pałeczek do codziennego podawania. Zawiera on dodatek skorupiaków, w tym **gammarus**, wzbogacający

pokarm o wartościowe białko, chitynę oraz nienasycone kwasy tłuszczowe (omega-3 i omega-6). Pokarm ten został wzbogacony o larwy ***Hermetia illucens* (Black Soldier Fly)**. Jest to cenny surowiec bogaty w niezbędne aminokwasy, kwasy tłuszczowe, makro- i mikroelementy. Zawiera wysoce przyswajalny wapń, fosfor i magnez, które odgrywają ważną rolę rozwoju i utrzymaniu kości. Posiada **niespotykany** u innych owadów, **korzystny stosunek wapnia do fosforu**. Stężenie wapnia występujące w *Hermetia illucens* jest znacznie wyższe niż w mleku. Znakomity smak ekstrudowanych pałeczek sprawia, że zwierzęta bardzo chętnie je zjadają. Zawarte w pokarmie **witaminy i mikroelementy** zapewniają prawidłowy rozwój kośćca i skorupy żółwi, zapobiegając

deformacjom i innym poważnym problemom zdrowotnym. Żółwie karmione regularnie pałeczkami **Biorept W** równomiernie się rozwijają i mają doskonałą kondycję. Przeznaczony do żywienia takich gatunków żółwi jak: *Apalone*, *Chrysemys*, *Clemmys*, *Deirochelys*, *Glyptemys*, *Graptemys*, *Kinosternon*, *Malaclemys*, *Mauremys*, *Pelodiscus*, *Trachemys*, *Sternotherus*.

Menu żółwi wodno-lądowych i wodnych można urozmaicić pokarmami suszonymi lub liofilizowanymi z **Linii Naturalnej** dla gadów (patrz tabela na str. 26).

Wypróbuj również **Reptiles Carnivore** – miękki pokarm dla gadów mięsożernych i wszystkożernych.

4.3. AKSOLOTL MEKSYKAŃSKI

Ambystoma meksykańska, nazywana również aksolotlem meksykańskim, jest płazem znanym z tzw. neotenui – zdolności larw do rozmnażania płciowego. Aksolotl spędza całe życie jako wodna forma larwalna (kijanka) i nigdy nie przekształca się w osobnika dorosłego. Mimo to rozmnaża się w tym stadium płciowo. Dawniej w warunkach naturalnych ambystoma ta występowała w dwóch jeziorach: Xochimilco i Chalco, na

Dzika, naturalna odmiana barwna aksolotla. Poza formą albinotyczną znanych jest jeszcze kilka innych odmian barwnych

wysokości 2300 m n.p.m. Obecnie zasięg jej występowania ogranicza się do jeziora Xochimilco oraz otaczających go mokradeł. Dzikie osobniki mają ciało w różnych odcieniach brązu. W hodowli amatorskiej bardzo często występuje natomiast forma **leucystyczna** – o kremowobiałym ciele i ciemnych oczach, oraz **albinotyczna** – o żółtym ciele i czerwonych oczach. Skrzela, niezależnie od odmiany, występują w odcieniach różu

Aksolotl meksykański (*Ambystoma mexicanum*) to nic innego jak kijanka salamandry meksykańskiej, która nigdy nie przechodzi metamorfozy i rozmnaża się płciowo w stadium larwalnym

i czerwieni. Blade, słabo upierzone skrzela mogą świadczyć o zbyt słabym natlenieniu i wysokiej temperaturze wody. Preferują one chłodniejszą wodę o temperaturze nie przekraczającej 22°C, co może być kłopotliwe do zrealizowania latem w upalne dni. W naturze aksolotle polują na drobne **bezkęrgowce wodne** (głównie larwy owadów), nie gardzą też **rybami** i **płazami**. W akwariach zwykle podaje im się **ochotki**, **rureczniki**, **dżdżownice**, a także mrożone **ryby** i **skorupiaki**. Dla aksolotli meksykańskich przygotowaliśmy pokarm **Axolotl Sticks** – tonące pałeczki, w których skład wchodzi m.in. **ryby**, **mięczaki** i **skorupiaki**, stanowiące źródło łatwo przyswajalnego białka zwierzęcego wysokiej jakości. Odpowiednio zbilansowany skład **witamin** i **minerałów** zapewnia prawidłowy wzrost i rozwój zwierząt, a dodatek **astaksantyny** i **ekstraktu z papryki** intensyfikuje ich barwy. Naturalny immunostymulator – **beta-glukan** – wzmacnia układ odpornościowy płazów, wspomagając procesy regeneracyjne. **Axolotl Sticks** można stosować również w żywieniu traszek Waltla, żab szponiastych i innych płazów wodnych.

Przekopnica (*Triops* spp.)

4.4. PRZEKOPNICE

Przekopnice z rodzaju *Triops* to niewielkie słodkowodne skorupiaki. Zasadniają zbiorniki okresowo wysychające niemal na całej kuli ziemskiej. Ich ciekawy sposób rozmnażania, niezwykle wygląd i łatwa pielęgnacja sprawiły, że mają wielu miłośników, również wśród najmłodszych adeptów terrarystyk. Dla ułatwienia ich żywienia przygotowaliśmy wieloskładnikowy pokarm **Triops** w formie tonącego, drobnego granulatu. Jego urozmaicony skład z dużym udziałem **białka ryb** oraz **bezkęrgowców** wodnych zapewnia otrzymywanie wszystkich niezbędnych składników odżywczych. Obecny w pokarmie **beta-glukan** wzmacnia naturalną **odporność** przekopnic, a odpowiednio zbilansowane składniki wpływają na ich **prawidłowy wzrost i rozwój**.

4.5. LINIA SOFT – POKARMY MIĘKKIE DLA GADÓW

Żywienie gadów nie należy do najłatwiejszych. Wiele mięsożernych gatunków przyjmuje niemal wyłącznie pokarmy żywe, ewentualnie mrożone po wcześniejszym rozmrożeniu. Również w przypadku gadów roślinożernych dieta w dużym stopniu opiera się na świeżych składnikach. Taki pokarm nie zawsze jest dostępny. Ze względu na ogromnie **zróżnicowaną i bogatą dietę zwierząt** dzikich, nie zapewnia też wszystkich niezbędnych składników odżywczych i wymaga suplementacji preparatami mineralno-witaminowymi. Nowe pokarmy z **Linii Soft** dla gadów to unikatowe połączenie **miękkich granulatów** z takimi składnikami jak suszone **świerszcze** i larwy **mącznika młynarka** (dla gadów mięsożernych) oraz suszone **zioła i kwiaty** (dla gadów roślinożernych). Te dodatkowe komponenty również mają miękką konsystencję, co ułatwia zaakceptowanie ich przez zwierzęta.

Pokarmy **Linii Soft**, dzięki **miękkiej konsystencji i bogactwu** użytych składników, pozwalają żywić gady w sposób bliski naturalnemu, jednocześnie zapewniając terraryście komfort karmienia.

DODATKI NATURALNE W POKARMIE

Legwan fidżyjski (*Brachylophus fasciatus*) to piękna, roślinożerna jaszczurka, której dietę, zwłaszcza w wieku młodzieńczym, warto uzupełnić od czasu do czasu owadami

Czy wiesz, że

w lasach równikowych deszcz pada praktycznie codziennie, a wilgotność powietrza jest bliska 100%. Temperatura w ciągu całego roku nie spada praktycznie poniżej 20°C, a dobowe różnice temperatury pomiędzy dniem a nocą rzadko przekraczają 5°C. Wschód i zachód słońca następują bardzo gwałtownie, ponieważ na równiku pory zmierzchu i świtu są bardzo krótkie, a noc z dniem trwają równo po dwanaście godzin. Obszary te charakteryzują się największą różnorodnością form życia. Jednym z typów takich lasów są lasy mgliste, jak np. te w Rezerwacie Las Mglisty Monteverde w Kostaryce czy Parku Narodowym Ruwenzori na granicy Kongo i Ugandy.

Agama blotna (*Physignathus cocincinus*)

Żaba rogata (*Ceratophrys* sp.)

Żółw diamentowy (*Malaclemys terrapin*)

Teju brazylijski (*Tupinambis teguixin*)

4.5.1. REPTILES CARNIVORE

To wieloskładnikowy pokarm z dodatkiem **suszonych larw mącznika młynarka** i **suszonych świerszczy**, przeznaczony do codziennego karmienia gadów mięsożernych i wszystkożernych. Główny składnik pokarmu to **ekstrudowane pałeczki**, które zawierają m.in. **ryby, krewetki, kryl i gamma-rus**. Obecna w pokarmie **chityna** reguluje trawienie. Prawidłowy stosunek wapnia do fosforu zapobiega krzywicy, a dzięki odpowiednio dobranym poziomom białka, tłuszczu i włókna, witaminom i mikroelementom pokarm zapobiega niedoborom tych substancji i utrzymuje gady w doskonałej kondycji. Miękka konsystencja pokarmu sprawia, że jest on chętniej akceptowany przez zwierzęta.

Szczególnie polecany w żywieniu:

waranów, teju, agam brodatych, błotnych i kołnierzystych, tilikw, szyszkowców, żółwi wodnych i wodno-lądowych, żółwi żabuti, żab rogatych, ropuch.

4.5.2. REPTILES HERBIVORE

To wieloskładnikowy pokarm z dodatkiem **liści mniszka, liści jeżyny, kwiatów nagietka** i **naci pietruszki**, przeznaczony do codziennego karmienia gadów roślinożernych i wszystkożernych. Główny składnik pokarmu to **ekstrudowane pałeczki**, które zawierają m.in.: **lucerne, trawy i owoce**. Prawidłowy stosunek wapnia do fosforu zapobiega krzywicy, a dzięki odpowiednio dobranym poziomom białka, tłuszczu i włókna, witaminom i mikroelementom pokarm zapobiega niedoborom tych substancji i utrzymuje gady w doskonałej kondycji. Jego miękka konsystencja sprawia, że jest chętniej akceptowany przez zwierzęta.

Szczególnie polecany w żywieniu:

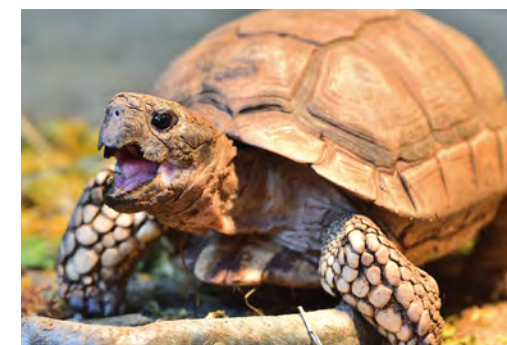
agam brodatych, biczogonów, roślinożernych żółwi lądowych (śródziemnomorskich, greckich, stepowych, egipskich, obrzeżonych, pustynnych, lamparcich, gwiazdzistych), żółwi żabuti, legwanów (zielonych, kubańskich).

Agama brodata (*Pogona vitticeps*)

Biczogon marokański (*Uromastix nigriventris*)

Żółw pustynny (*Centrochelys sulcata*)

Legwan zielony (*Iguana iguana*)

Czy wiesz, że

strategia obronna polegająca na udawaniu martwego to domena niektórych gatunków węży? Takie zachowanie prezentują niektóre zaskrońce (*Natrix* spp.) ale również dobrze znany jest z takiego zachowania popularny w chowie terryjnym heterodon zachodni (*Heterodon nasicus*). Często najpierw próbuje przstraszyć napastnika rozplaszczając przednią część ciała, nadymając się i sycząc naprzemiennie. Ostatecznie wygina ciało, wiję się i wywraca na stronę grzbietową udając martwego, wydzielając przy tym cuchnący woń.

Heterodon zachodni (Heterodon nasicus) udający martwego

To smako zachowanie w wykonaniu zaskrońca (*Natrix helvetica*)

Heloderma arizońska (Heloderma suspectum) i jej kuzynka heloderma meksykańska były do niedawna uważane za jedyne jadowite jaszczurki

Czy wiesz, że

do niedawna uważano, iż jad w gromadzie gadów występuje tylko u węży i heloderma? Okazuje się natomiast, iż jest on obecny również u wielu gatunków waranów. Jeszcze nie wszystkie z nich zbadano pod tym kątem, ale jest już pewnym, iż zwierzęta te mogą produkować go w gruczołach jadowych, które pochodzą z przekształconych w drodze ewolucji ślinianek. Jad może pełnić w życiu waranów cztery funkcje: obronną, pomocną przy polowaniu, wspomagającą trawienie i wspierającą higienę jamy ustnej. Teoria przypisująca zgony po ukąszeniu warana z Komodo (*Varanus komodoensis*) toksynom specyficznej flory bakteryjnej zasiedlającej pyski tych zwierząt jest mitem.

Waran z Komodo (*Varanus komodoensis*) to największa jaszczurka na świecie

4.5.3. BIOREPT SUPREME YOUNG

To pokarm z dodatkiem **probiotyku** dla młodych i rosnących żółwi wodnych i wodno-łądowych z rodzajów m.in.: *Batagur*, *Chrysemys*, *Cuora*, *Glyptemys*, *Graptemys*, *Mauremys*, *Trachemys*, *Ocadia*, *Malaclemys*, *Clemmys*, *Cyclemys*, *Kinosternon*, *Sternotherus*, *Claudius*, *Rhinoclemmys*, *Apalone*, *Pelodiscus*, *Chelydra*, *Macrochelys* o długości karapaksu min. 4 cm. **Jego miękka struktura** przypomina pokarmy, którymi żółwie

żywią się w naturze. Probiotyk w postaci żywotnych endospor bakterii *Bacillus subtilis* stabilizuje mikroflorę jelit oraz wpływa na lepsze wykorzystanie pokarmu, zmniejszając przykry zapach odchodów i zanieczyszczenie wody. Zawarte w pokarmie larwy *Hermetia illucens* są źródłem niezbędnych dla żółwi aminokwasów oraz wapnia i fosforu w korzystnym, niespotykanym u innych owadów stosunku. Obecne w pokarmie **ryby, skorupiaki (kryl 10%, krewetki 10%) i mięczaki (kalmary 6%)** swoim aromatem zachęcają żółwie do żerowania. Wysoki poziom białka przy odpowiedniej proporcji wapnia do fosforu (2:1) pokrywa zapotrzebowanie żywieniowe rosnących żółwi i wspomaga prawidłową budowę skorupy. Dodana do pokarmu **astaksantyna** wzmacnia naturalne barwy żółwi. Pokarm z powodzeniem można podawać dużym rybom drapieżnym.

Żółw chiński (*Mauremys reevesii*)

Tropical radzi

Niektóre gatunki żółwi i innych zwierząt zostały uznane w Polsce za inwazyjne, zagrażające bioróżnorodności rodzimej fauny. Wwożenie ich z zagranicy, a także przetrzymywanie, hodowla, rozmnażanie, oferowanie do sprzedaży i zbywanie sprowadzonych okazów wymaga zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Dlatego decydując się na zakup żółwia, konieczne trzeba sprawdzić, jaki jest jego status w Polsce. Więcej informacji na ten temat znajduje się na stronie www.gdos.gov.pl.

4.5.4. BIOREPT SUPREME ADULT

To pokarm z dodatkiem **probiotyku** dla dorosłych żółwi wodno-łądowych z rodzajów m.in.: *Batagur*, *Chrysemys*, *Cuora*, *Glyptemys*, *Graptemys*, *Trachemys*, *Pseudemys*, *Mauremys*, *Ocadia*, *Malaclemys*, *Clemmys*, *Cyclemys*, *Kinosternon*, *Rhinoclemmys*, *Sternotherus*, *Claudius*. **Miękka struktura** przypomina pokarmy, którymi żółwie żywią się w naturze. Probiotyk w postaci żywotnych endospor bakterii *Bacillus subtilis* stabilizuje mikroflorę jelit oraz wpływa na lepsze wykorzystanie

pokarmu, zmniejszając przykry zapach odchodów i zanieczyszczenie wody. Optymalny poziom białka, tłuszczu i włókna jest zgodny z preferencjami żywieniowymi dorosłych żółwi wodno-łądowych, zapewniając im doskonałą kondycję. **Babka lancetowata i mniszek lekarski** dostarczają cennych substancji roślinnych, które pozytywnie oddziałują na organizm żółwi. Zawarte w pokarmie larwy *Hermetia illucens* są źródłem niezbędnych dla żółwi aminokwasów oraz wapnia i fosforu w korzystnym, niespotykanym u innych owadów stosunku. Obecne w pokarmie **ryby, skorupiaki (krewetki 8%, kryl 2%) i mięczaki (kalmary 3%)** swoim aromatem zachęcają żółwie do żerowania. Odpowiednia proporcja wapnia do fosforu (2:1) oraz bogaty zestaw witamin, mikro- i makroelementów zapobiegają krzywicy. Dodana do pokarmu **astaksantyna** wzmacnia naturalne barwy żółwi. Pokarm z powodzeniem można podawać dużym rybom wszystkożernym.

4.6. POKARMY NATURALNE DLA GADÓW

Bardzo często dużym problemem w żywieniu gadów mięsożernych jest ograniczona dostępność pokarmu zwierzęcego (żywego lub mrożonego). W takiej sytuacji nieodzowne jest posiadanie w domu wygodnego w przechowywaniu i łatwego w dozowaniu pokarmu, który został uzyskany w drodze suszenia lub liofilizacji zwierząt karmowych.

	NAZWA	SKŁAD	WŁAŚCIWOŚCI
 	DRIED FISH	suszone ryby	- wartości odżywcze świeżych ryb - duża smakowość
 	CRICKETS	suszone świerszcze (<i>Acheta domestica</i>)	- wartości odżywcze świeżych owadów - chityna reguluje trawienie
 	MEALWORMS	suszone larwy mącznika młynarka (<i>Tenebrio molitor</i>)	- naturalny, wysokoenergetyczny pokarm dla gadów - źródło łatwostrawnego białka
 	FD BLOODWORMS	liofilizowane larwy ochotki (<i>Chironomus</i>)	- wartości odżywcze świeżych larw ochotki - źródło łatwostrawnego białka - pokarm wolny od patogenów (liofilizacja niszczy niebezpieczne patogeny)
 	RIVER SHRIMPS	suszone krewetki rzeczne	- wartości odżywcze świeżych krewetek - duża smakowość - chityna reguluje trawienie
 	GAMMARUS	suszone kielże zdrojowe	- naturalny pokarm dla gadów - źródło mikro- i makroelementów - chityna reguluje trawienie - beta-karoten wpływa pozytywnie na układ odpornościowy i wiele procesów fizjologicznych zwierząt

Czy wiesz, że

pleć u zdecydowanej większości gatunków gadów determinowana jest przez czynniki zewnętrzne, takie jak temperatura? To, czy z jaja wykluje się osobnik męski, czy żeński, nie zależy od genotypu zwierzęcia i zestawu chromosomów, jakie otrzymał w drodze zapłodnienia od rodziców, a od tego, w jakim zakresie temperatur przebiega rozwój jaja. Znałe są mechanizmy z jednym punktem granicznym (gdzie w jednym skrajnym zakresie temperatury kształtuje się jedna płeć, a w drugim druga) jak i z dwoma (gdzie w obu skrajnych zakresach, dolnym i górnym rodzi się jedna płeć, a w wartości pośrednie między nimi determinują płeć przeciwną).

Gekon toke (*Gekko gecko*) to jeden z najpopularniejszych gatunków, choć ze względu na swój „gorący” temperament nie powinien być polecany początkującym

Tropical radzi

Niektóre gatunki gadów zostały wpisane na listę gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi. Ich chowem i hodowlą mogą zajmować się tylko uprawnione jednostki (dotyczy zwierząt z kategorii I) lub osoby posiadające odpowiednie zezwolenia (dotyczy zwierząt z kategorii II). Więcej informacji na ten temat znajdziesz na stronie www.gdos.gov.pl.

Waran papuaski (*Varanus salvadorii*) bywa nazywany również krokodylowym ze względu na wielkie i ostre zęby, które posiada

Czy wiesz, że

żyjąca w pustynnym środowisku frynosoma rogata (*Phrynosoma cornutum*) to jaszczurka, która potrafi tryskać krwią z kącika oka w celu przestraszenia i chwilowego oślepienia drapieżnika? Do rodzaju *Phrynosoma* należy 17 gatunków, lecz nie każdy prezentuje taką strategię obronną. Zdecydowaną większość ich diety stanowią mrówki, co jest jedną z trudności w chowie terraryjnym. Frynosoma potrafi zjeść ich nawet kilkaset sztuk dziennie. Gady te ponadto mają zdolność zbierania na swym kolczystym ciele rosy, której krople następnie spływają siecią rowków i zagłębień między łuskami prosto do pyska jaszczurki.

Kajman karzełkowy (*Paleosuchus palpebrosus*)

Frynosoma rogata (*Phrynosoma cornutum*)

5. PREPARATY PIELĘGNACYNE DLA GADÓW – MIESZANKI MINERALNO-WITAMINOWE

Gady zamieszkujące terraria mimo starań swoich opiekunów nie otrzymują pokarmów tak bogatych w **składniki mineralne** i **witaminy**, z jakich mogą korzystać w swoim naturalnym środowisku. Hobbyści na ogół nie mają dostępu do roślin i zwierząt typowych dla obszaru, z którego pochodzą będące w ich posiadaniu gady, dlatego muszą korzystać z zamienników, które nie zawsze pokrywają zapotrzebowanie gadów na **składniki odżywcze, witaminy** oraz **makro- i mikroelementy**. Niebagatelne znaczenie ma również dostęp gadów do promieni słonecznych, które nie tylko zapewniają życiodajne ciepło, ale i umożliwiają produkcję **witamin D₃**, która odpowiada za gospodarkę wapniowo-fosforową organizmu.

W warunkach terraryjnych jakość i długość naświetlania nie zawsze jest wystarczająca, tak aby zapewnić produkcję witaminy D₃ na odpowiednim poziomie. Z tych powodów tak ważne w żywieniu gadów są preparaty, które uzupełniają ich dietę o niezbędne witaminy i składniki mineralne. Prawidłowa **gospodarka mineralno-witaminowa** przekłada się pozytywnie na **apetyt, vitalność, kondycję** i zdolność do obrony przed infekcjami.

Młodziutkie legwany zielone (iguana iguana) prezentują się nadzwyczaj uroczo

Dla ułatwienia pielęgnacji gadów stworzyliśmy serię produktów **VIGOREPT** – to nowoczesne, uzupełniające mieszanki mineralne i mineralno-witaminowe. Mają **postać mikronizowanego proszku**, która ułatwia podawanie produktów - bez problemu przylegają do powierzchni pokarmów, w tym również owadów karmowych. Regularne uzupełnianie wapnia i odpowiednia suplementacja witamin zapewnia prawidłowy wzrost i rozwój gadów oraz **przeciwdziała krzywicy i deformacjom skorupy** żółwi, a także innym niebezpiecznym dla zdrowia skutkom niedoboru wapnia oraz witamin D₃ i K₂. Witaminy użyte w preparacie wpływają korzystnie na ogólną kondycję zwierząt, w tym zapewniają prawidłowe funkcjonowanie i zdrowy wygląd skóry gadów, zwłaszcza w okresie linienia. **Układ odpornościowy** gadów aktywuje naturalny **immunostymulator – beta-glukan**, zwiększając ich odporność i zdolność do obrony przed infekcjami.

5.1. VIGOREPT MINERAL

To **mieszanka mineralna** dla gadów i płazów. Preparat przeznaczony jest do codziennego stosowania – prosto i skutecznie dostarcza wapnia niezbędnego w diecie gadów i płazów. Stosowany regularnie wraz z **VIGOREPT MULTIVIT** zapewnia prawidłowy wzrost i rozwój, przeciwdziała krzywicy (MBD), a także innym niebezpiecznym dla zdrowia skutkom niedoboru wapnia. Przeciwdziała deformacjom skorupy u żółwi. Zawiera **zróżnicowane źródła wapnia**, w tym **organiczny wapń** z glonów *Lithothamnium calcareum* o wysokiej biorentencji. *Lithothamnium calcareum* jest również źródłem naturalnego, wysoce przyswajalnego magnezu i innych mikroelementów. Postać mikronizowanego proszku zapewnia dobre przyleganie produktu do powierzchni owadów karmowych i świeżych pokarmów roślinnych.

Waran piaskowy (*Varanus gouldii*) jest doskonale przystosowany do drapieżnictwa

Czy wiesz, że

niektóre organizmy żyjące w skrajnie suchym i gorącym klimacie zapadają w sen letni, tzw. estywację? To spowolnienie procesów życiowych dzięki zaprzestaniu aktywności i obniżeniu tempa metabolizmu. Dzięki temu wiele zwierząt, m.in. gadów i płazów, ale również ryb (zwykle zagrzebanych w wyschniętym mule, czy też w norach w ziemi i otoczonych kokonem ze śluzu) potrafi przetrwać niekorzystne warunki spowodowane brakiem wody, pokarmu i wysoką temperaturą. Gatunkami, które przechodzą porą letnią w stan estywacji, są m.in. żółw egipski (*Testudo kleinmanni*), heloderma meksykańska (*Heloderma horridum*) czy afrykańska żaba byk (*Pyxicephalus adspersus*).

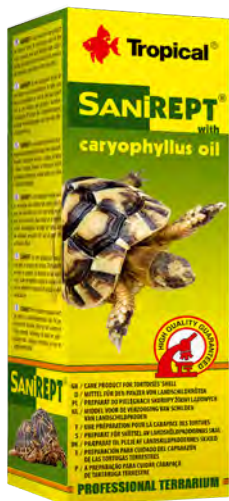
5.2. VIGOREPT MULTIVIT

To **mieszanka witaminowo-mineralna z prebiotykiem** dla gadów i płazów – preparat ten prosto i skutecznie dostarcza niezbędnych w diecie **witamin D₃ i K** oraz innych cennych substancji biologicznie czynnych. Stosowany regularnie wraz z **VIGOREPT MINERAL** zapewnia prawidłowy wzrost i rozwój. Wspiera wchłanianie wapnia z przewodu pokarmowego i reguluje jego prawidłową gospodarką w organizmie przez co przeciwdziała krzywicy (MBD) u gadów i płazów, a także innym niebezpiecznym dla zdrowia skutkom niedoboru witamin i minerałów. Przeciwdziała deformacjom skorupy u żółwi. Posiada wysoką i jednocześnie bezpieczną zawartość witamin D₃ i K. Obecność wita-

miny D₃ determinuje wchłanianie wapnia z pokarmu do krwi, zaś witamina K odpowiada za resorpcję wapnia z krwi do kości. Zawiera **beta-karoten**, który jest bezpiecznym źródłem **witamin A** oraz przeciwutleniaczem. Obecne w preparacie **prebiotyki**, w tym **beta-glukan i inulina** z korzenia cykorii to naturalne immunostymulatory zwiększające strawność, witalność i zdolność do obrony przed infekcjami. Dzięki obecności **spiruliny, chlorelli i glonów kelp** dostarcza wielu niezbędnych aminokwasów, kwasów tłuszczowych i wysoce przyswajalnych mikroelementów. Postać mikronizowanego proszku zapewnia dobre przyleganie produktu do powierzchni owadów karmowych i pokarmów roślinnych.

5.3. SANIREPT

W wyglądzie żółwia naszą uwagę skupia przede wszystkim pełniąc funkcję ochronną **skorupa** – najbardziej charakterystyczna cecha tej grupy gadów. Dla hobbystów liczy się zdrowy wygląd skorupy i jej walory estetyczne. Skorupa żółwia jest odzwierciedleniem jego kondycji. Zła dieta, niedobory witamin i składników mineralnych, a także problemy z nerkami obciążonymi nadmierną ilością białka skutkują nieodwracalnymi deformacjami pancerza. Dlatego na pielęgnację skorupy żółwi składa się wiele czynników. Zwierzętom należy zapewnić odpowiednie warunki bytowania (obszerne i czyste terrarium, właściwą wilgotność, temperaturę i oświetlenie, a także promieniowanie UVB) oraz urozmaiconą i zrównoważoną dietę bogatą w wapń i witaminę D₃. Skorupa powinna być utrzymywana w czystości. Po każdej kąpieli żółwi lądowych zalecamy odświeżenie skorupy preparatem **Sanirept z olejkim goździkowym**. Zyska ona w ten sposób ładny połysk i zdrowy wygląd. Zawarty w preparacie olejek goździkowy pielęgnuje, usuwa zanieczyszczenia, odświeża, a zawarte w nim substancje działają odżywczo na skorupę.

Żółw grecki (*Testudo hermanni*)

Żółw lamparci (*Stigmochelys pardalis*)

Żółw stepowy (*Testudo (Agrionemys) horsfieldii*)

Afrykańska żaba byk (*Pyxicephalus adspersus*)

Czy wiesz, że

niektóre płazy osiągają ogromne rozmiary? Amerykańska ropucha aga (*Rhinella marina*) czy afrykańska żaba byk (*Pyxicephalus adspersus*) są w stanie pokonać dorosłego szczura! Prawdziwymi kolosami wśród płazów są japońska i chińska salamandra olbrzymia, tzw. diabły wodne, które żywią się m.in. skorupiakami, rybami i innymi płazami. Osiągają one ok. 1,5 m długości. Zwierzęta te całe swoje życie spędzają w wodzie. Są one zagrożone wyginięciem, głównie z powodu utraty siedlisk spowodowanych zanieczyszczeniem i sztuczną regulacją rzek.

Ropucha aga (*Rhinella marina*)

Ten kameleon z Namibii (*Chamaeleo namaquensis*) posiada zdolność do spijania kropel rosy z powierzchni swojego ciała

5.4. OPHTHALVIT-A CHELONIA

Ophtalvit-A Chelonia, balsam lawendowo-świećlikowy **przeznaczony do pielęgnacji skóry i oczu gadów**, to innowacyjny produkt marki Tropical wykorzystujący dobrze udokumentowane właściwości dwóch roślin leczniczych: **świećlika łąkowego** i **lawendy wąskolistnej**. Niepozorny świećlik to skarbnica cennych, aktywnych biologicznie substancji. Zawiera m.in. kwasy fenolowe, garbniki i aukubinę. Jego substancje czynne wykazują działanie **przeciwzapalne** i **bakteriostatyczne**, ponadto uszczelniają naczynia krwionośne, zapobiegając krwawieniom z siatkówki. Świećlik już od zarania dziejów używany był w medycynie ludowej,

a obecnie ziele to jest składnikiem wielu kosmetyków i środków medycznych przeznaczonych do pielęgnacji oczu z różnymi problemami. Substancje czynne lawendy wykazują natomiast działanie przeciwzapalne, a ponadto **przyspieszają regenerację naskórka**. Połączenie ekstraktów z tych dwóch roślin w preparacie **Ophtalvit-A Chelonia** pozwoliło uzyskać wysokiej klasy balsam do pielęgnacji oczu gadów, zwłaszcza w przypadkach podrażnienia ich delikatnych struktur przez pył, piasek czy zapalenia wywołanego przez przeciagi. **Ophtalvit-A Chelonia** ma również zastosowanie w pielęgnacji miejsc otartych lub zranionych.

Czy wiesz, że

na pustyniach występują ogromne wahania temperatury w ciągu doby? Różnica ta może wynosić nawet ponad 40°C, kiedy w dzień słońce rozgrzewa powietrze nad podłożem do temperatur rzędu 50°C, a nocą spada w okolice bliskie zera. Dzieje się tak z powodu niskiej wilgotności i praktycznie całkowitego braku wody w tym środowisku, która wolniej oddaje ciepło niż skała czy piasek. Jedyną szansą dla zwierząt na uzupełnienie wody są krople porannej rosy, powstałe wskutek skroplenia wilgoci zgromadzonej nad pustynią nocą. Zwierzęta żyjące tutaj wykazują największą aktywność wczesnym rankiem i późnym popołudniem.

Żółwie pręgowane (*Mauremys sinensis*) mimo, iż są świetnymi pływakami uwielbiają korzystać z kąpiei słonecznych. Należy o tym pamiętać przy urządzaniu części lądowej

Czy wiesz, że

niektóre rośliny rosną bez gleby? Ich system korzeniowy uległ uwstecznieniu lub innej modyfikacji, dzięki czemu w wilgotnym klimacie mogą się rozwijać wysoko nad powierzchnią ziemi, porastając inne rośliny, takie jak krzewy i drzewa. Nie są one przy tym pasożytami, gdyż w drodze fotosyntezy są w stanie same się odżywiać. Wodę pozyskują z wilgotnego powietrza lub z deszczu, a związki azotowe czerpią również z powietrza oraz detrytus, obumarłych bezkręgowców czy też z odchodów. Epifity, bo tak nazywa się tę grupę roślin, świetnie nadają się do wystroju terrarium tropikalnego. Najpopularniejsze są tillandsie oraz wiele gatunków paproci i storczyków. Jednym z takich storczyków-epifitów jest znana wanilia (*Vanilla planifolia*).

Bromelie to w większości rośliny epifityczne, porastające inne rośliny. Ich system korzeniowy jest słabo lub bardzo słabo wykształcony. W rozetach, w zagłębieniach u nasady liści gromadzi się woda deszczowa, którą w ten sposób magazynują. Wiele takich roślinnych mikro-zbiorników służy płazom do rozmnażania

Epifity występują najliczniej w lasach mglistych porastających tropikalne pasma górskie, gdzie wilgotność powietrza jest bliska 100%, takie jak las mglisty Monteverde w Kostaryce czy porastający zbocza gór Ruwenzori w Ugandzie

Platforma edukacyjna dla fanów akwarystyki i terrarystyki

BLOG KANAŁ YOUTUBE MAGAZYN ONLINE

www.tropicaledu.pl

Jeśli masz pytania dotyczące żywienia i pielęgnacji gadów,
skontaktuj się z naszym specjalistą pod adresem:

tropical@tropical.pl

Adres Twojego sklepu:

TROPICAL Tadeusz Ogrodnik
ul. Opolska 25, PL 41-500 Chorzów

www.tropical.pl

ZNAJDŹ NAS NA: